

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

De minister voor Rechtsbescherming
De staatssecretaris van
Volksgezondheid, Welzijn en Sport
PER EMAIL

Afdeling strategie

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

(088) 3610000
www.rechtspraak.nl

datum 18 maart 2022
contactpersoon
e-mail
ons kenmerk UIT 13024 STRA/DK
onderwerp Verzoek om gesprek over ontwikkelingen in jeugdzorg

Geachte heren Weerwind en Van Ooijen,

Het rapport 'Ongekend onrecht' van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslagzaken en de reflectie van bestuursrechters heeft ons geleerd dat rechters burgers onvoldoende rechtsbescherming boden in hun ongelijke strijd tegen de overheid. Ook de andere rechtsgebieden zijn bezig met een reflectie, waaronder de familie- en jeugdrechters. De vormgeving van deze reflectie zit in de laatste fase, de opdrachtformulering aan de werkgroep is afgerond en de reflectie is naar verwachting eind 2022 gereed.

Tegelijkertijd heeft het rapport ons bewust gemaakt van de noodzaak om zorgelijke signalen met andere staatsmachten te delen. De Rechtspraak heeft het afgelopen jaar op diverse momenten haar zorgen geuit over de ontwikkelingen in de jeugdzorg. Zo zijn uw voorgangers in een brief¹ benaderd over de continuïteit van de jeugdbescherming en heb ik samen met de voorzitter van de Expertgroep Jeugdrechters hierover met hen gesproken. Daarnaast heeft de voorzitter van het Landelijk overleg familierechters van de gerechtshoven onze zorgen gedeeld tijdens een rondetafel in de Tweede Kamer. Deze zijn ook verwoord in een position paper.²

Rechters ervaren helaas in hun dagelijkse praktijk een voortdurende verslechtering van de situatie. Onze zorgen zijn nog urgenter geworden doordat ze in ernst en omvang zijn toegenomen. Daarover zou ik graag met u in gesprek gaan.

De rechter machtigt de overheid om – op vaak ingrijpende wijze – in te grijpen in de levens van kinderen en hun ouders ten behoeve van noodzakelijk te verlenen hulp. Een dergelijke bevoegdheid behoort te worden uitgevoerd en gepaard te gaan met daadwerkelijke hulpverlening. De personele krapte en de wachtlijsten in de jeugdzorg brengen echter met zich mee dat onderzoek en noodzakelijke hulp aan kinderen en hun gezinnen te lang op zich laat wachten. Dan gaat het bijvoorbeeld over het niet beschikbaar zijn van een gezinsvoogd of jeugdhulpverlener. Hierdoor wordt regelmatig onvoldoende of te laat uitvoering gegeven aan rechterlijke beslissingen en zijn sommige gevolgen onomkeerbaar. Als

¹ De brief van de Rechtspraak aan de minister voor Rechtsbescherming en de staatssecretaris van VWS van 21 juni 2021 is via deze link te raadplegen: <https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Raad-voor-de-rechtspraak/Nieuws/PublishingImages/20210621%20Jeugdbeschermingssysteem.pdf>

² [Position paper](#) Raad voor de rechtspraak t.b.v. rondetafelgesprek Jeugdbescherming d.d. 27 oktober 2021.

Raad voor de
rechtspraak

datum 18 maart 2022
kenmerk UIT 13024
pagina 2 van 2

bijvoorbeeld door wachtlijsten te laat wordt gestart met hulp aan uithuisgeplaatste kinderen en hun ouders, kan een kind zo gehecht raken aan en ingegroeid zijn in een pleeggezin dat het kind niet terug kan naar de ouders. Dit onomkeerbare risico wordt door kinderrechtshouders ook expliciet in uitspraken benoemd.³

Daarnaast zijn er zorgen in het familierecht. Ook in dit gebied zien rechtshouders een zorgelijke toename van wachtlijsten bij gemeenten. Het gaat daarbij onder meer om wachtlijsten vanwege door rechtshouders bepaalde hulpverlening in het kader van het landelijk en in overleg met de gemeenten ingevoerde Uniform Hulpaanbod. Kinderen die door de complexe scheiding van hun ouders beschadigd dreigen te raken worden hierdoor niet of onvoldoende geholpen. Dit kan leiden tot grotere schade in hun ontwikkeling en daardoor een grotere hulpvraag met als toekomstperspectief te verwachte verdergaande interventies door de kinderrechtshouder in het jeugdbeschermingsrecht en/of jeugdstrafrecht.

Tot slot is ook de situatie binnen het jeugdstrafrecht zorgelijk geworden. Zo hebben instellingen met hoog gespecialiseerde vormen van jeugdhulp geen plekken beschikbaar in het kader van bijvoorbeeld een voorwaardelijke PIJ-maatregel of zijn de wachtlijsten - ook voor ambulante behandeling - onaanvaardbaar lang. Het is juist algemeen bekend dat het van groot belang is om in jeugdstrafzaken snel en voortvarend in te grijpen om te voorkomen dat een verdachte opnieuw in de fout gaat.

Het is de taak van de overheid om kwetsbare kinderen te beschermen. De Rechtspraak vindt het daarom belangrijk dat u van genoemde ontwikkelingen niet onkundig blijft en doet een dringend beroep op u als verantwoordelijke bewindspersonen om onmiddellijk zodanige voorzieningen te treffen als nodig zijn.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'HN' with a flourish.

Henk Naves
Voorzitter Raad voor de rechtspraak

³ Een voorbeeld: [Rechtbank Noord-Holland, 10 januari 2022, ECLI:NL:RBNHO:2022:954](#)